

siges-a vzeli smo nekaj utrjenih višin. — Število vjetih se je na več kakor 18.000 zvišalo.

Nad bojnim poljem je bilo večeraj vnovič 36 sovražnih letal in dva pritrjena balona sestreljenih. Lajtnant Wenkhoff izvojeval je svojo 37. in 38., lajtnant Loewenhardt svojo 37., oberlajtnant Lörzer svojo 26., lajtnant Bolle svojo 22. in vicefeldvebel Throm svojo 21. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Von Seidler.

Slika nam kaže ministerskega predsednika pl. Seidler, ki stoji sedaj v sredini

Dr. Ernst Ritter Seidler von Fouhntenege

evropskega zanimanja, ali se mu bo posrečilo parlamentarne zapletke rešiti in se osebnega padca varovati.

Vojna na morju.

20.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 12. julija. Od naših podmorskih čolnov so bili v Kanalu vnovič 4 oboroženi parniki z skupno 20.000 brutto-register-tonami potopljeni.

Šef admiralnega štaba mornarice.

15.500 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 13. julija. Na severnem bojišču uničili so naši podmorski čolni 15.500 brutto-register-ton sovražnega ladjinega prostora. Trije od teh potopljenih parnikov so bili iz močno zavarovanega spremstva sestreljeni.

Šef admiralnega štaba mornarice.

17.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 16. julija. V zatvornem okolišju Srednjega morja je bilo skozi delavnost naših podmorskih čolnov 4 parnikov in 9 jadernic z skupno 17.000 brutto-register-tonami potopljenih.

K.-B. Berlin, 16. julija. Pred nekaj tedni sestrelil je en podmorski čoln v Srednjem morju od 3 obloženih parnikov nekega spremlevalnega vlaka, dva parnika. Kapitan enega bil je vjet. Štel je komaj 27 let. Imel je na svojem potopljenem parniku poln tovor letal na krovu in je plul iz Malte v Milos. Drugi parnik vozil je 4000 ton premoga, 200 ton druge zaloge, namenjen za isto mesto. Kakor je kapitan poročal, padli so zadnje nedeljo trije obloženi parniki torpedom naših podmorskih čolnov kot žrtev. Če si predstavljamo vrednost enega modernega letala, potem si lahko preračunimo, kako dragocen tovor se je našim sovražnikom s potopljenjem letalnega parnika odtegnil.

Nemška podmorska vojna.

Berlin, 5. julija. Pri tretjem branju proročuna za mornarico je opozarjal poslanec Pfleger na izjave francoskega podtajnika, da sta bili 1/2 nemških podmorskih čolnov uničeni in da ententa uničuje dvakrat toliko podmorskih čolnov, kakor jih more Nemčija zgraditi. Državni tajnik mornariškega urada

von Capelle je označil te navedbe za neresnične. Ravno tako neresnična je izjava angleškega mornariškega ministra, da je bilo od januarja t. l. sem potopljenih več podmorskih čolnov, kakor jih je bilo zgrajenih. Nasprotno je res, nemški podmorski čolni se dvigajo tako, kar se tiče števila, kakor tudi konstrukcije. Za presojo vojaškega uspeha podmorske vojne so najzanesljivejše merilo uradne objave admiralnega štaba o potopitvah. Če se še danes, ko je bilo okroglo 18 milijonov ton, ki so bile sovražniku na razpolago, uničenih, uničuje dan na dan do 5 večjih ladij je to dokaz, da uspešnost podmorske vojne ni prenehala. Dne 7. maja je izjavil predsednik v plovstvenem odseku ameriških trgovskih zbornic: „Vse navedbe, ki jih beremo v časopisih o popuščanju podmorske vojne so samo želje in sanje.“ Državni tajnik je nadaljeval: Dan na dan potapljam 4—5 večjih ladij z dragocnimi tovari, četami, surovinami in živili in v doglednem času ententa ne more pričakovati, da bi nadomestila te ladje. Z vsakim ameriškim vojakom, ki stopi na evropska tla raste potreba ladijskega prostora za okroglo 6 reg. ton na glavo, da se spravi vsak posamezni mož v Evropo in trajno za 3 registr. tone, da se vsak mož preskrbi z vsem potrebnim. Sovražno časopisje trobi v svet, da je podmorska vojna samo še neljuba sitnost. Taki zapljivi govori naših sovražnikov nas ne smejo premetiti. Jasno je, da mora pasti uspeh vojne podmorskih čolnov, če pade podmorski promet. Končnega uspeha pa more to ravno tako malo izpremeniti, kakor dejstvo, da izgubimo v posebno ugodnih razmerah morda enkrat nekaj več podmorskih čolnov, kakor navadno. Naša trdna volja za zmago, ki je vodila našo vojsko na zapadu od zmage do zmage, živi tudi v mornarici ter bo dala doseči tudi podmorski vojni stavljeni ji cilj. Ves proračun je bil v tretjem branju sprejet izvemši dve majhni postavki.

Politični utrinki.

Vzor katoliškega duhovnika.

Znana vojni kurat Letonja iz Kicarja pri Ptuj, ki je našega pokojnega urednika Linharta še po smrti na podli način črnil in psoval in katerega smo v predzadnji številki radi tega, nemu duhovniku nedostojnega čina prav pošteno za ušesa prijeli in vojaške oblasti priporočili, poslan je bil na bojišče, da si tam svojo maziljeno jugoslovansko glavo ob grmenju topov malo ohladi in da začenja tam izponavati Kristusove nauke o ljubezni do bližnjega.

Odgovornost voditeljev — v Italiji, pri nas.

Kakor poroča rimski uradni list, odstranilo se je iz službe generale Cadorna, Porro, Capello ter Cavaciocchi in se njim plačilo odstranilo. S tem podalo se je zadoščenje italijanskemu narodu za zgubljeno bitko, ko so se morale italijanske armade do Piave nazaj umakniti in se s tem odpovedati tolikanj zaželjenemu „odrešenju“ Trsta.

Pri nas smo čitali pred kratkim, da se je generalu Potioreku, zvišala penzija. Zakaaj, pač ne vemo, če si predočimo pod kakimi okolnostmi je bil Potiorek nadomeščen kot poveljnik od najvojvode Evgena.

Sedaj pa tudi pri nas zahteva ljudstvo pojasnila. O podatkih bitke ob Piavi, ki jih je ogrski minister Wekerle razpravljaval v zbornici, smo poročali. S tem pa ni zadosti, občnost hoče tudi vedeti, kdo je dogodke ob Piavi zakrivil in kaj se je zgodilo z istimi voditelji, ki so to zakrivil. Radi tega bodo skoraj vse stranke ob otvoritvi državnega zbora tozadavna vprašanja stavile.

Mi smo tudi mnenja, da mnogo več doseže, če se ljudstvu resnica, gola resnica poda, nego da se neljube dogodke prikriva ali

še okinča, kajti skozi resnico se dovede ljudstvo in državo do moralčne dvige.

Nemški kancler grof Hertling o položaju.

K.-B. Berlin, 11. julija. Glavni odsek državnega zbora se je danes zbral, da poslušša obvestila državnega kanclerja o političnem položaju. Veliko poslušalcev v dvorani je dokazovalo, s kako napetostjo so pričakovali Hertlingovih pojasnil. Navzoči so bili poleg kanclerja tudi vsi državni tajniki.

Grof Hertling je izjavjal:

Spremembe v državnem tajništvu ne pomenijo spremembe politične smeri. Politiko vodi in je odgovoren za njo le državni kancler sam. Vstrajam popolnoma na prejšnjem političnem nazoru tako v notranji kakor v zunanji politiki. V notranji politiki sem popolnoma držal v kolikor je odvisno od moje volje, kar sem svoj čas objubil. Zavzel se bom za to, da se bodo tudi ostale moje obljube izvedle in da se bodo morebitne ovire odločno premagovale, na kar se gospodje lahko zanašate.

O zunanji politiki

sem tudi svoje stališče dne 29. novembra lanskega leta jasno označil. Gospodom sem povedal, da se držim stališča, izražane v cesarjevem odgovoru na papeževo noto od 1. avgusta lanskega leta. Miroljivo mišljenje, ki je prešinjalo odgovor, prešinja tudi mojo dušo; a pristavil sem, da za miroljivo pismo ne sme nuditi sovražniku prostega pisma za nadaljevanje vojne, da se ne bo vedelo, kdaj se bo končala.

In kaj smo doživeli? Medtem, ko se leta sem ne more dvomiti, da smo pripravljeni nuditi roko častnemu miru, smo do zadnjih dni poslušali hujskajoče govore sovražnih državnikov. Wilson zahteva vojsko do uničenja, in kar je povedal gospod Balfour, mora res pognati rdečico jeze vsakemu Nemcu v lice. Saj imamo čustvo za čast domovine, ne smemo dopuščati, da nas tako javno psujejo, ker se skriva za tem psovanjem volja, da nas uničijo. Dokler nas mislijo uničiti, moramo skupno z našim svobodnim ljudstvom vstrajati. Prepričan sem in vem, da hočejo do konca najširši krogi našega ljudstva vstrajati.

Dokler obstoji uničevalna volja naših sovražnikov, moramo vstrajati in vstrajali bomo, zaupajoč našim četam, našemu vojnemu vodstvu, vrlemu ljudstvu, ki tako čudovito prenaša težkoče in pomanjkanja, ki so mu naložena. Smer politike se torej čisto nič ne bode spremenila, ker moram pač tudi to povedati, ker če se kljub omenjenim sovražnim izjavam teh državnikov pokažejo kjerkoli resni pojavi v dosegu miru ali le prvi korak do iste-ga, ga gotovo ne bomo odklanjali, marveč bi se oprijeli resno mišljenih, izrecno naglašam: Resno mišljenih nagibov precej z resnobo.

Sicer ne zadošča, če pride ta ali drugi agent in pravi: Tu ali tam se more priti do mirovnih razgovorov — za to namreč gre, da nam poklicani zastopniki sovražnih veselil, ki so izrecno od njih vlad pooblašteni, namignejo, da so razgovori mogoči. Razgovori seveda pred vsem v ozkem krogu. Državniki pa, ki so do zdaj govorili, niso o taki možnosti prav ničesar povedali. Če se pokaže taka možnost, ako se pojavi resna naklonjenost miru na oni strani, se precej odzovemo, to se pravi: odklonili je ne bomo, marveč bomo govorili pred vsem v majhnem krogu. Povem Vam tudi lahko, gospodje, da ni to samo moje stališče, marveč da se z njim izrecno ujema tudi vrhovno vojno vodstvo, ker tudi vrhovno vojno vodstvo ne vodi vojske le zaradi vojske, marveč tudi vrhovno vojno vodstvo mi je povedalo, da kakor hitro se opaža na drugi strani resna volja do miru, moramo zadevo zasledovati.

O tem, kar sem povedal, Vas bodejo gotovo zanimala gotova vprašanja, ki nam jih sedanost vsiljuje. O teh vprašanjih so se v

velikem glavnem stanu dne 1. in 2. julija pod predsedstvom Njegovega Veličanstva cesarja temeljito razgovarjali. Podati morem seveda le splošne vodilne smeri, ki so se do- ločile.

Vprašanje na vzhodu.

Držimo se v Brest-Litovskem sklenjenega miru in hočemo, da se mir lojalno izvede. To je volja vodstva nemške države in jo v tem podpira vrhovno vojno vodstvo. Izpeljave v Brest-Litovskem sklenjenega miru ne oviramo mi, marveč težava je v tem, ker so, kakor veste, razmere v Rusiji še vedno izredno negotove. Po naši sodbi verjamemo lojalnosti sedanje ruske vlade nasproti nam. Toda, ne moremo pa brezpogojno misliti, da je sedanja ruska vlada dovolj močna za izpeljavo njenih nam danih obljub povsod. Sedanji ruski vladi nočemo delati nobenih težkoč in se držimo le lojalno brest-litovskega miru in storimo, kar moremo, da ga izvajamo.

Kakoršne so razmere zdaj, se pojavljajo neprestano zopetljajaj, neprestano se pojavlja- jo prepiri ob obmejnih ozemljih, neprestano stori kaj ta ali druga majhna vojna skupina. A ponavljam še enkrat: Mi se držimo brest-litovskega miru in hočemo mir lojalno izve- sti in se hočemo s sedanjo vlado lojalno po- gajati.

Vi vsi, še ste pod vtisom strašnega zlo- čina v Moskvi, napada, ki so ga tam izvedli na našega poslanika, dejanje proti medna- rodnemu pravu, ki ne more hujše kričati v nebo. Vse sledi kažejo, da se s sedanjo rusko vlado zapletemo zopet v vojsko, v stanje, kateremu se nameravamo najživalnejše izog- niti. Nočemo z Rusijo nove vojske. Sedanja ruska vlada hoče mir in ga tudi potrebuje ter jo v njenem miru naklonjenem stremlje- nju podpiramo.

Sicer je pa tudi resnica, da pretresajo rusko državo različna politična stremljenja, stremljenja stranke kadetov, stremljenja ta- kozvanih socijalnih revolucionarjev. — Dr- žimo se stališča, da se s sedanjo rusko vla- do lojalno pogajamo, da ne podvzamemo ni- česar, kar bi lahko škodovalo stališču ruske vlade, toda naše ušesa in oči so odprte, da se ne bodedo pustili presenetiti vsled more- bitnega nenadnega preobrata. Spominjam se le besede, ki jo je izpregovoril enkrat Gor- čakov: „Nemci smo, toda gluhi nismo.“

Ne spuščamo se v nobene politične pro- tiboke, toda pazljivo poslušamo, kam gre smer v Rusiji. To stališče zavzemam, o tem stališču se je dosegla najjasnejša jasnost in napopolniji sporazum vseh udeležencev pri razgovorih 2. julija v velikem glavnem stanu.

* * *

Sožalnica cesarja Karla za Mirbachom.

K.-B. Berlin, 11. julija. Njegovo Ve- ličanstvo cesar Karl je povodom umora grofa Mirbacha poslal Njegovemu Veli- čanstvu cesarju Viljemu sledečo brzo- javko:

Vest o umoru Tvojega poslanika grofa Mirbacha me je napolnila z najiskrenejšim obžalovanjem nad usodo te žrtve zvestega iz- polnjevanja dolžnosti, obenem pa tudi s pra- vičnim ogorčenjem nad bojnimi sredstvi, ki se z največjo brezvestnostjo uporabljajo proti našim svetim interesom. Povzročitelji tega strašnega zločina so se pred Bogom, pred človeštvom in pred svetovno zgodovino za vse čase osramotili. Neomajno trdno pa je moje prepričanje, da čim ničvrednejše postaja vse to početje, tem bližje smo našemu svetlemu cilju. Z najglobljim sožaljem in vedno v zvestem prijateljstvu Tvoj Karl.

Njegovo Veličanstvo cesar Viljem je od- govoril:

Sprejmi mojo prisrčno zahvalo za topla sočutje, ki si mi ga izrazil povodom peklen- skega zločina v Moskvi, katerega obžalova- nja vredna- žrtev je postal moj poslanik. Njegova zvesta in odgovornosti polna delav- nost v službi domovine in naše skupne stva- ri, se je s tem nenadoma prezgodaj končala. Upajmo, da se bode posrečilo brezvestnega

povzročitelja tega strahopetnega čina razkrin- kati in osramotiti. Vedno tvoj zvesti prijatelj Viljem.

pl. Hintze.

Dr. pl. Kühlmann, nemški državni taj- nik je moral odstopiti. Slika nam kaže nje-

Konteradmiral v. Hintze.

govega naslednika, kontreadmirala pl. Hintze. Ta uživa simpatije večine in tudi velja mno- go pri cesarju Viljemu, ki ga čisla posebno kot poznavalca ruskih razmer.

Vinogradniki, pazite na peronosporo in oidij.

(Poročilo deželne sadjarske in vinorejske šole v Mariboru.)

Peronospora, pospeševana od vlažnega vremena, se poraja ne samo na listju ampak tudi na grozdju. Tisti, kateri so dosedaj samo enkrat škropili, naj izvršijo še drugo škropljenje nemudoma in naj pri tem tudi grozde močno poškrpajo. Škropiti pa se mora najmanj trikrat med časom od 10 do 14 dni, ker se je drugače nadejati, da nastopi pero- nospora v tem letu zelo občutljivo. Ako dela-vske razmere in množina galice dopuščajo, izvršiti je še četrto škropljenje in sicer sedaj ali najpozneje do konca tega meseca. Škro- pilna tekočina naj obstoji iz 1½ kg galice in 2 kg apna na 100 litrov vode. Pri peronos- poro-občutljivih vrstah, pri bujno raščajočih trtah v globinah in nizkih legah se vzame 2% raztopina.

Poraja se tudi že oidij ter sta posebno silvanec in gutedel v spodnjih legah tu pa tam že prav močno napadena. Žal, da manj- ka najboljše varstveno sredstvo, fino zmleto rumeno žveplo. Ako še ga morebiti ta ali oni vinorejec poseduje, naj ga takoj, kakor hitro opazi kako okuženje, uporabi in sicer tako, da grozde enakomerno popraši.

Takozvano sivo žveplo, ki se je kot na- domestilo v tem letu izdalo in ki vsebuje komaj 40 odstotkov žvepla, je sicer tudi učin- kujoče in naj se ga porablja pri pomanjkanju prejimenovanega. Njegov učinek, kar je umev- no iz žveplene vsebine, ni tako gotov, kakor isti rumenega žvepla. Ako je grozde že pre- cez razviti, oprasi se ga naj le samo tam, kjer se bolezen poraja; njegov močni, nepri- jetni duh se deli pozneje z vinom in ga je zelo težko odstraniti.

Natriumthiosulfat (žveplenokisli natron) se rabi tudi kot nadomestilo sredstvo, nima take vrednosti, a je pri pomanjkanju česar boljšega vendar priporočljiv. Na podlagi zad- njeletnih poizkušenj naj se ga dojene pri- pravljeni škropilni tekočini 1 kg in naj se skozi fenoftaleinpapier prepriča, če ne bi ime- la tekočina po tem dodatku razjedljivega učinka. V tem slučaju se mora papir rudeče barvati, v nasprotnem slučaju se pa mora še apna dodati, dokler papir ni zadobil rudeče barve. Tam, kjer je bolezen že nastopila, naj se s tako škropilno tekočino posebno ravna, pri čemur se grozde kakor najbolj mogoče močno poškrpi, tako, da se jih s tem opere.

To se tudi naj takoj izvrši, ker pozneje, ka- dar zadobi grozde že belo prevlaklo, se teko- čina slabo drži. Iz nam neznanih vzrokov vinogradniki večkrat kljub mnogim naroči- vam natriumthiosulfata niso, ali le v neza- dostni meri dobili.

Že nekaj let sem razdeljuje okrajno za- stopstvo Radgone vinogradnikom Rhusmocal- cin (neko žvepleno-apnena mešanica), kateri se porablja v mešanici 1 del Rhusmocalcina na 60 delih vode. S tem so tamošnji vino- gradniki zelo zadovoljni in se raditega na to sredstvo prav vrlo opozarja. Kraj, kjer se ga kupi, se izve pri omenjenem okrajnem zastopu.

Ako tudi to sredstvo ni več za dobiti, se mora poseči po drugih, ki sicer v svojih učinkih tudi niso polnovredni a vendar v sili in misli, pomagaj, s čim si zamoreš, v po- šteev pridejo. K temu spada apneno mleko, s čim se grozde enakomerno pobeli; tudi ap- neni prah in lesni pepel se zamoreta končno v to svrho rabiti.

Pred nekaterimi leti je baje kazalo v Ptujju škropljenje z mešanico 5 kg apna, 3 kg sode in 2 kg soli na 100 litrov vode, s čim se je grozde poškrpilo, dober uspeh.

Fr. Zweifler.

Tedenski pregled.

Stajerske vesti.

Iz Ptujja se nam poroča: Dne 9. febru- arja 1918 pod pokroviteljstvom garnizijskega poveljnika gosp. obersta Franca Wagner vr- šeči se zabavni večer prirejen od feidvebel-jev in drugih garnizij Ptuj, podal je prav zadovoljiv čisti dobiček, ki se je porabil za vdove in sirote umrlih vojakov mesta Ptuj- Breg, ter nadomestnih bataljonov saperjev I. in II. in nadomestnega trenskega depota Ptuj. V ta namen se je torej porazdelilo: ob- čini Ptuj 3000 K, nadomestnemu sapersemu bataljonu I. 1000 K, nadomestnemu saper- skemu bataljonu II 1000 K in nadomestne- mu trenskemu depotu 847 K.

Nov vlak iz Maribora v Gradec. Od 15. t. m. sprejema jutranji vojaški vlak, ki vozi ob 7. uri 4 minut proti Gradcu, v Mariboru tudi civilne potnike. V Gradec privozi vlak ob ¼10. uri. Ta vlak ima tedaj zvezo z jutra- njim lokalnim vlakom Ptuj-Maribor, ki vozi ob ½6. uri zjutraj od Ptujja.

Prepoved prometa z nahrbtniki z zgodnim krompirjem in žitom. Ces. kr. namestništvo v Gradcu je promet z nahrbtniki v okrajih Maribor in Ptuj do 28. ju- lija 1918 zaprla. Od 29. julija naprej se otvori promet za nakupovanje krompirja pri pridelovalcu proti uradnim potrdilam. Isto- časno se razglša, da je nakup in prodaja žita kakor do sedaj-tudi za naprej prepove- dano. Ta zatvorba se bode z vsro strogostjo postave izvrševala. Na cestah in kolodvorih bodo nastanjeni vojaški oddelki kot kontrol- ni organi. Svari se torej vsakogar strogo pred nakupovanjem ali prodajo ranega krompirja in žita. Razven odvzetja blaga bode se za- dete z vso strogostjo kaznovalo. — Kakor se je dognalo, se je potom prometa z na- hrbtniki vršila tudi verižna kupčija z navi- janjem cen.

Žrtev zoperstavljanja in nepokornosti. Več- kratni dezertor posestnik J. Potrč pri Sv. Urbanu pri Ptujju bil je od orožnika, ka- teremu se je parkrat iztrgal in na vse pre- tege zoperstavljal ter ga končno tudi ranil, ustreljen. Bodite torej pametni in ne zoper- stavlajte se, saj so posledice tega le za vas slabe.

Središče. Kakor se iz Zibike poroča, umrl je tamkaj na svojem posestvu na Tin- skem bivši središki učitelj Simon Strenkl. Vsi njegovi nekdanji učenci — in ti so sko- raj vsi farani središki — obvarovali mu bodo blag spomin. Naj v miru počiva!

Lisice pojavile so se posebno v velikem številu v ptujjskem okraju. Lovcem manjka streliva in je tudi ta posledica vojne kriva,

da ta, zivali K za olj ladi t Krai jeder če je m f v ri v začim drago stvo, odda v Au tvorni prej istih bode za t sklep vrstr ž a j in lj da poln drži Schi cent vals skrč ne Um vpij go In pre se m Lil voz Me zit hr žit Vi me sa de po de ob B v S n n iz p p t